

Nødvendighed for Bygningsarbejderne kun at arbejde i 8 Timer, og han bestred, at det var en hygiejnisk Nødvendighed. Jeg vilde tro at det at være Murerarbejdsmand og gaa med en Dragt Sten op ad Stilladset og ned igen ad Stilladset, Gud ved hvor mange Gange i Løbet af 8 Timer, er en Beskæftigelse, der fuldt ud kan staa paa Højde med den, det ærede Medlem præsterer i 5 eller 6 eller 7 Timer, og at det vel nok derfor kan siges at være rimeligt, at Murerarbejdsmanden nøjes med at slæbe Sten de 8 Timer af Dagen. Jeg forstod ogsaa, at det ærede Medlem stillede sig paa det mere frie Standpunkt, skal det vel kaldes, idet han sagde saadant noget som, at Arbejderne skal have Adgang til at arbejde, saa længe de vil, undtagen naar de ligefrem er udsat for Rovdrift. Det var rart at faa at vide, hvornaar det ærede Medlem mener, at Rovdriften indtræder; er det ved 12 Timers eller ved 16 Timers Arbejdsdag, eller hvor højt skal vi op, for at Begrebet Rovdrift kan komme til Anvendelse? Det vilde være interessant at høre en Venstremand udtale sig i den Henseende.

Det ærede Medlem mente, at det Forslag, vi her har forelagt, var et socialistisk Forslag. Denne Ros kan jeg desværre ikke indkassere. Som det alt er blevet sagt dels af mig og dels senere af det ærede Medlem Hr. Dahlgaard, er dette Lovforslag udarbejdet af Flertallet i den Arbejdstidskommission, der blev nedsat. Formanden for denne Kommission var Chefen for Statens statistiske Departement, og han er, saa vidt jeg ved, ikke Socialdemokrat; og der var flere Embedsmænd, som deltog i Udarbejdelsen af Kommissionsforslaget, som neppe heller vilde have det Prædikat hæftet paa sig, at de skulde være Socialdemokrater. Men det er i og for sig kun glædeligt, at Forslaget er saa godt, at man anser det for at være socialistisk, og for saa vidt dækker det jo ogsaa den Interesse, jeg har paa det foreliggende begrænsede Omraade, som Lovforslaget tager Sigte paa. Men hvis dette er et socialistisk Lovforslag, kunde det dog mere mig at vide, hvad det ærede Medlem mener, at det har været for Folk, der skrev Versailles-Traktatens Bemærkninger om Arbejdsforholdene, hvor der tales om den bestaaende Elendighed og Uretfærdighed, der skulde afhjælpes ved Gennemførelsen af 8 Timers Arbejdsdagen. Hvis det foreliggende Lovforslag er socialistisk, maa det udelukkende have været Socialister, som skrev disse kønne Betragtninger i Versailles-Traktaten; men jeg har aldrig hørt

for, at det i særlig Grad var Socialister, der havde Sæde i Fredskonferencen i Versailles. Men at de, der skrev disse Betragtninger, adskiller sig paa en glædelig Maade fra de regerende Partier her i Landet, er desværre en sørgelig Kendsgerning, sørgelig for de paagældende Partier selv.

Hvad angaar det ærede Medlem Hr. Drachmanns Bemærkninger, kan jeg vel være enig med ham i, at det er meget lykkeligt, hvis man er i Stand til ved Overenskomst at ordne sig mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. Men jeg kan ikke erkende, som det ærede Medlem vil have, at vi ikke generer andre Lande, naar vi ikke lovgiver paa dette Omraade; det gør vi jo, for saa vidt som Arbejdsgivernes Planer har nogen Mening i sig. Jeg ved ikke, hvorfor Arbejdsgiverne ellers ved Nytaar har opsagt den gældende Overenskomst om 8 Timers Arbejdsdagen, jeg ved ikke, hvorfor de i nogle Fag allerede nu forhandler og kræver Arbejdstiden forlænget til 9 eller et andet Antal Timer, hvis det ikke er for at faa denne Forlængelse; og for saa vidt de faar den, indtræder jo den Tilstand, som Versailles-Traktaten med Rette befrygtede i de Lande, der ikke gaar til Lovfæstelse af 8 Timers Arbejdsdagen, at de kommer til at genere andre Lande i Konkurrencen. Men hvis det ærede Medlem har saa megen Forbindelse med Industrien, som det somme Tider siges — jeg tror egentlig ikke ret meget derpaa —, saa kan han maaske sige os, om denne Opsigelse fra Arbejdsgiverforeningen betyder noget eller ikke. Det vilde være af Værdi, hvis vi af det ærede Medlem kunde faa fastslaaet, at vi skal ikke tage det alt for alvorligt med Arbejdsgivernes Opsigelse; saa gør det ikke saa nøje, erkender jeg, om vi skal vente Resten af denne Regerings Tid, inden vi igen kan tale om Lovfæstelse af 8 Timers Arbejdsdagen.

Det ærede Medlem Hr. Kayser sagde, at det var et uheldigt Tidspunkt, paa hvilket dette Lovforslag kom frem. Det har jeg nu hørt i mange Aar, Tidspunktet har endnu aldrig været heldigt. Jeg har været i Rigsdagen i 16—17 Aar, og i den Tid har vi mange Gange drøftet 8 Timers Arbejdsdagen; men jeg har aldrig i den Tid hørt, at det var et heldigt Tidspunkt, paa hvilket vi kom med dette Lovforslag, og jeg beklager, at vi heller ikke nu har truffet det rette Tidspunkt. Mig forekommer det at være et særdeles heldigt Tidspunkt, og at det snarere er for sent end for tidligt. Det ærede Medlem udtalte, at vi havde jo Bolignød, og derfor gik det ikke an at tale om 8 Timers Arbejdsdagen. Men vi har